

Fonaments de llenguatges documentals

Pilar Cid Leal
Maribel Cuadrado Benítez
Cristina Aguiriano López de Armentina

XP06/09047/02448

Pilar Cid Leal

Diplomada en Biblioteconomia i Documentació. Doctora en Ciències de la Informació. Professora titular de Documentació en les llicenciatures de Periodisme, Comunicació Audiovisual, Traducció i Documentació, a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Cristina Aguiriano López de Armentina

Diplomada en Biblioteconomia i Documentació. Actualment treballa en la catalogació de documents monogràfics adquirits per les universitats catalanes integrades al Catàleg col·lectiu de les universitats de Catalunya (CCUC).

Maribel Cuadrado Benítez

Llicenciada en Filosofia i Lletres (Història). Postgrau en Informació i Documentació. Professora de l'Àrea de Documentació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Responsable tècnica del Servei de Documentació d'Història de Catalunya (SDHLC) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Segona edició: setembre 2007

© Pilar Cid Leal, Maribel Cuadrado Benítez, Cristina Aguiriano López de Armentina

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2007

Av. Tibidabo, 45-47, 08035 Barcelona

Realització editorial: Eureka Media, SL

Dipòsit legal: B-36.545-2007

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del copyright.

Annex

Exemple 1

CDU: Clasificación Decimal Universal: edición abreviada española (6.ª ed., revisada y actualizada). Madrid: AENOR (1991, pág. 3)

Exemple 2

Tesaurus de economía. CINDOC (1992, pág. 289)

Exemple 3

Tesaurus de economía. CINDOC (1992, pág. 243-244)

Exemple 4

Presentación alfabética. Normas UNE 50-106-90. Madrid: AENOR (1997, pág. 42)

Exemple 5

Tesaurus ISOC de economía (versión provisional). CINDOC (1992, pág. 312)

Exemple 6

Normas UNE-50-106-90, Madrid: AENOR (1997, pág. 45)

Exemple 7

Normas UNE-50-106-90, Madrid: AENOR (1997, pág. 47)

Exemple 8

Tesaurus de economía. CINDOC (1992, pág. 340)

Continguts

Mòdul didàctic 1

Cadena documental

Pilar Cid Leal

1. Què és i per a què serveix la cadena documental?
2. Entrada de la informació
3. Tractament i anàlisi
4. Anàlisi formal (I): la descripció documental
5. Anàlisi formal (II): els punts d'accés bibliogràfics
6. Anàlisi del contingut
7. Processament tècnic
8. Sortida de la informació (I): serveis de difusió
9. Sortida de la informació (II): instruments per a la recuperació

Mòdul didàctic 2

Anàlisi i recuperació del contingut

Pilar Cid Leal

1. L'anàlisi del contingut dels documents
2. La indexació o descripció característica
3. Els termes d'indexació
4. Fases en el procés de la indexació
5. La indexació per matèries o classificació
6. La indexació amb descriptors
7. La indexació automàtica
8. El resum
9. Complementarietat dels sistemes d'indexació
10. La recuperació de la informació
11. Els llenguatges d'interrogació
12. Els operadors booleans
13. Altres operadors i instruccions dels llenguatges d'interrogació
14. L'avaluació de la recuperació

Mòdul didàctic 3

Llenguatges documentals

Maribel Cuadrado Benítez

1. Què són els llenguatges documentals?
2. El llenguatge natural en la comunicació documental
3. Per què llenguatges artificials?
4. Una polèmica: llenguatges documentals o d'indexació?
5. Les tipologies dels llenguatges documentals
6. Llenguatge codificat o natural?
7. Llenguatges documentals i nivell d'indexació
8. Llenguatges lliures o controlats?

9. Precoordinats o postcoordinats?
10. Estructures dels llenguatges documentals
11. Quin llenguatge documental?
12. Llistats de paraules clau
13. Llistats de descriptors lliures
14. Llistats d'autoritats o descriptors controlats

Mòdul didàctic 4

Sistemes de classificació

Pilar Cid Leal

1. Què són i per a què serveixen els sistemes de classificació?
2. Grans classificacions documentals: segle XIX
3. Grans classificacions documentals: segle XX
4. Tipologies de sistemes de classificació
5. Classificacions monojeràrquiques
6. Classificacions per facetes
7. Principis fonamentals de la CDU
8. Estructura de la CDU
9. Classes principals de la CDU
10. Signes i símbols utilitzats en la CDU
11. Taules auxiliars de la CDU
12. Auxiliars comuns de la CDU
13. Auxiliars especials de la CDU

Mòdul didàctic 5

Llistes d'encapçalaments de matèria

Cristina Aguiriano López de Armentina

1. Què són i per a què serveixen...
2. Història del cas català: la LEMC
3. Principis fonamentals que regeixen l'aplicació...
4. Estructura de la LEMC
5. Estructura dels termes
6. Entrades de les llistes: termes acceptats i termes no acceptats
7. Les subdivisions de la LEMC
8. Relacions entre els termes
9. Les sigles que apareixen en la LEMC
10. Les referències que es generen en el catàleg a partir de les sigles
11. La indexació amb llistes d'encapçalaments de matèria
12. Activitats

Mòdul didàctic 6

El tesaurus

Maribel Cuadrado Benítez

1. L'origen i context d'aparició dels tesaurus
2. Què és un tesaurus?
3. Els descriptors o termes preferents
4. Els no descriptors o termes no preferents

5. Els camps semàntics o microdisciplines
6. Les relacions de pertinença
7. Les relacions d'equivalència o sinonímia
8. Les relacions de jerarquia
9. Les relacions d'associació
10. Les notes i aclariments
11. Les presentacions del thesaurus
12. Presentació alfabètica
13. Presentació sistemàtica o jeràrquica
14. Presentació gràfica
15. Els índexs permutats KWIC i KWOC
16. Quan és necessari un thesaurus nou?
17. Definició de les característiques del nou thesaurus
18. El procés de construcció d'un thesaurus
19. Manteniment i actualització del thesaurus
20. Els sistemes automatitzats de gestió de thesaurus
21. L'ús del thesaurus en la indexació dels documents
22. L'ús del thesaurus en la consulta
23. Tipologia dels thesaurus
24. Activitat treball: Creació d'un thesaurus d'esport en català

Bibliografia

Bibliografía del módulo 1: "Cadena documental"

Alberch, R.; Freixas, P. (1993). *L'arxiu d'imatges: proposta de classificació i conservació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Artístic. Servicio de Museos.

Blair, D.C. (1990). *Language and representation in information retrieval*. Amsterdam: Elsevier.

Borrell, A.; Bello, C. (1995). *Conservació de documents de gran format*. Lérida: Ayuntamiento de Lérida. Colegio de Arquitectos de Catalunya.

Calas, M.F.; Fontaine, J.M. (dir.) (1996). *La conservation des documents sonores*. París: CNRS Éditions (Conservation du Patrimoine, núm. 3).

Carrión, M. (1993). *Manual de bibliotecas* (2.ª ed.). Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro, núm. 1).

Chan, L.M. (1994). *Cataloging and classification: an introduction*. Nueva York: McGraw-Hill.

Chaumier, J. (1986). *Análisis y lenguajes documentales: el tratamiento lingüístico de la información documental*. Barcelona: Mitre (Ciencias de la Comunicación).

Codina, L. (1993). *Sistemes d'informació documental: concepció, anàlisi i disseny de sistemes de gestió documental amb microordinadors*. Barcelona: Pòrtic (Mèdia, núm. 9).

Duchem, M. (1985). *Les bâtiments d'archives: construction et équipements*. París: Archives Nationales. La Documentation Française.

Espelt, R. (ed.) (1988). *Protecció i conservació de l'obra cinematogràfica*. Barcelona: Oficina Catalana del Cine.

Feather, J. (1996). *Preservation and management of library collections* (2.ª ed.). Londres: Library Association Publishing.

FIAB (1983). *ISBD(G). Descripció bibliogràfica normalitzada internacional general (General international standard bibliographic description)*. Barcelona: Departamento de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Instituto Catalán de Bibliografía.

Foskett, A.C. *The subject approach to information* (5.ª ed.). Londres: Library Association Publishing.

Gascón, J.; Abadal, E. (1997). "Documentació". En: A. Pérez Alarcón (coord.). *Documentació i arxivística* (págs. 5-70). Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.

Guinchat, C; Menou, M. (1992). *Introducción general a las ciencias y técnicas de la información y la documentación* (2.ª ed., corregida y aumentada). Madrid: Cindoc (CSIC): UNESCO.

Lancaster, F.W. (1995). *El control del vocabulario en la recuperación de información*. Valencia: Universidad de Valencia.

Langridge, D.W. (1992). *Classification: its kinds, systems, elements and application*. Londres: Bowker and Saur (Topics in Library and Information Studies).

Maniez, J. (1993). *Los lenguajes documentales y de clasificación: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro, núm. 56).

Manual del CATMARC (1992) (2.ª ed., revisada y aumentada). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departamento de Cultura.

Maxwell, R.L.; Maxwell, M.F. (1997). *Maxwell's handbook for AACR2R: explaining and illustrating the Anglo-American cataloging rules and the 1993 amendments*. Chicago / Londres: American Library Association.

Pérez Alarcón, A. (coord.) (1997). *Documentació i arxivística*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.

Pérez Álvarez-Ossorio, J.R. (1990). *Introducción a la información y documentación científica* (2.ª ed.). Madrid: Alhambra.

Perpinyà i Morera, R. (1995). "Los lenguajes documentales". En: M.E. Fuentes i Pujol (ed.). *Manual de documentación periodística* (págs. 111-132). Madrid: Síntesis.

Pinto Molina, M. (1993). *Análisis documental: fundamentos y procedimientos* (2.ª ed., revisada y aumentada). Madrid: Eudema (Eudema Universidad: Manuales).

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les "Anglo-American cataloging rules, 2.ª ed., 1988 revision" (1996, versión catalana a cargo de A. Estivill i Rius. En un cuaderno separado se incluye "Esmenes 1993"). Barcelona: Biblioteca de Catalunya / Vic: Eumo.

Rizenthaler, M.L. (1993). *Preserving archives and manuscripts*. Chicago: Society of American Archivists.

Rowley, J.E. (1992). *Organising knowledge: an introduction to information retrieval* (2.ª ed.). Aldershot: Ashgate.

Thompson, A. H. (1983). *Storage, handling and preservation of audiovisual materials*. La Haya: Nederlands Bibliotheek en Lector Centrum.

Van Slype, G. (1991). *Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro).

Wynar, B.S. (1992). *Introduction to cataloging and classification* (8.ª ed.). Englewood: Libraries Unlimited (Library Science Text Series).

Bibliografía del módulo 2: "Análisis y recuperación del contenido"

Abadal, E.; Perpinyà, M. (1998). "Trobar informació a Internet: alguns consells pràctics". En: J. Baró i Queralt (ed.). *Cercar i col·locar informació en el World Wide Web* (págs. 109-137). Barcelona: Llibres de l'Índex (Quaderns de comunicació, núm. 7).

Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR) (1997). "Norma UNE 50-103-90. Preparación de resúmenes". En: AENOR. *Documentación. Tomo 2 - normas fundamentales* (2.ª ed., págs. 223-233). Madrid: AENOR.

Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR) (1997). "Norma UNE 50-121-91. Métodos para el análisis de los documentos, determinación de su contenido y selección de los términos de indización". En: AENOR. *Documentación. Tomo 2 - normas fundamentales* (2.ª ed.; págs. 253-259). Madrid: AENOR.

Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR) (1997). "Norma UNE-50-113/6 (ISO 5127/6). Documentación e información. Vocabulario. Parte 6: lenguajes documentales". *Revista Española de Documentación Científica* (vol. 20, núm. 4, págs. 417-436).

Cawkell, A.E. (1992). "Selected aspects of image processing and management: review and future prospects". *Journal of information science* (núm. 18, págs. 179-192).

Chan, L.M. (1994). *Cataloging and classification: an introduction*. Nueva York: McGraw-Hill.

Chaumier, J. (1986). *Análisis y lenguajes documentales: el tratamiento lingüístico de la información documental*. Barcelona: Mitre (Ciencias de la Comunicación).

Cleveland, D.B.; Cleveland, A. (1990). *Introduction to indexing and abstracting*. Englewood, Colorado: Libraries Unlimited.

Codina, L. (1993). *Sistemes d'informació documental: concepció, anàlisi i disseny de sistemes de gestió documental amb microordinadors*. Barcelona: Pòrtic (Mèdia, núm. 9).

Cuadrado, M.; García, C.; Perpinyà, M. y otros (1994). "Tesaurus d'història de Catalunya: creació i anàlisi d'un llenguatge documental aplicat

a la història". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació* (núm. 15, págs. 134-159).

Díez Carrera, C. (coord.) (1998). *Los materiales especiales en las bibliotecas*. Gijón: Trea (Biblioteconomía y Administración Cultural, núm. 22).

Dym, E.D. (ed.) (1985). *Subject and information analysis*. Nueva York: Macel Dekker (Books in Library and Information Science, núm. 47).

Fidel, R. y otros (ed.) (1994). *Challenges in indexing electronic text and images*. Medford, Nueva Jersey: American Society for Information Science by Learned Information.

Foskett, A.C. (1996). *The subject approach to information* (5.ª ed.). Londres: Library Association.

Frants, V.I.; Shapiro, J.; Voiskunskii, G. (1997). *Automated information retrieval: theory and methods*. San Diego: Academic Press (Library and Information Science).

García Marco, F.J. (1997). "Clasificación y recuperación de información". En: M. Pinto (ed.). *Manual de clasificación documental* (págs. 247-285). Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación).

Gascón, J.; Abadal, E. (1997). "Documentació". En: A. Pérez Alarcón (coord.). *Documentació i arxivística* (págs. 5-70). Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.

Gil Leiva, I. (1999). *La automatización de la indexación de documentos*. Madrid: Trea (Biblioteconomía y Administración Cultural, núm. 25).

Guinchat, C; Menou, M. (1992). *Introducción general a las ciencias y técnicas de la información y la documentación* (2.ª ed., corregida y aumentada). Madrid: Cindoc (CSIC): UNESCO.

Guinovart, J.; Lorenzo, A. (ed.) (1996). *Lingüística e informàtica*. Santiago de Compostela: Tórculo Ediciones.

Lamy-Rousseau, F. (1984). *Classification des images, matériels et donées (Classification of images, materials and data)* (2.ª ed.). Longuruil: M.F. Rousseau.

Lancaster, F.W. (1995). *El control del vocabulario en la recuperación de la información*. Valencia: Universidad de Valencia (Educación. Materiales, núm. 12).

Maniez, J. (1993). *Los lenguajes documentales y de clasificación: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro, núm. 56).

Moya, F.; Hípola, P. (1987). "Problemas lingüísticos en la automatización de los sistemas de clasificación documental". *Revista de la Sociedad Española para el Procesamiento del Lenguaje Natural* (vol. 5, págs. 74-85).

Pinto Molina, M. (1989). "El análisis del contenido". En: J. López Yepes (comp.). *Fundamentos de información y documentación* (págs. 347-374). Madrid: Eudema (Eudema Universidad, Manuales).

Pinto Molina, M. (1992). *El resumen documental: principios y métodos*. Madrid: Pirámide / Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro, I).

Pinto Molina, M. (ed.) (1997). *Manual de clasificación documental*. Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación).

Rovira Fontanals, C. (1997). "La documentació dins la societat de la informació". En: A. Pérez Alarcón (coord.). *Documentació i arxivística* (págs. 1-57). Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.

Rowley, J. (1982). *Abstracting and indexing*. Londres: Clive Bingley.

Salton, G. (1989). *Automatic text processing: the transformation, analysis and retrieval of information by computers*. Reading: Addison-Wesley.

Sosa Jurado, E. (1997). "Sistemes de recuperació d'informació i processament del llenguatge natural". En: P. Cid Leal; J. Baró i Queralt (ed.). *Anuari SOCADI de Documentació i informació = Anuario SOCADI de Documentación e Información 1997* (págs. 129-135). Barcelona: Sociedad Catalana de Documentación e Información.

Van Slype, G. (1991). *Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro).

Wynar, B.S. (1992). *Introduction to cataloging and classification* (8.ª ed.). Englewood: Libraries Unlimited (Library Science Text Series).

Bibliografía del módulo 3: "Lenguajes documentales"

Aichison, Jean; Allen, C.G. (1983). *Bibliografía de vocabularios, tesauros, encabezamientos de materia y esquemas de clasificación de ciencias sociales: mono y plurilingües*. París: UNESCO (Informes y documentos de Ciencias sociales, núm. 54).

García Gutiérrez, A. (1989). "Los lenguajes documentales". En: J. López Yepes (comp.). *Fundamentos de información y documentación* (págs. 313-342). Madrid: Eudema (Manuales).

Gil Urdiciain, B. (1996). *Manual de lenguajes documentales*. Madrid: Noesis.

Lancaster, F.W. (1995). *El control del vocabulario en la recuperación de la información*. Valencia: Universidad de Valencia (Educación. Materiales, núm. 12).

Maniez, J. (1993). *Los lenguajes documentales y de clasificación. Concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Sánchez Ruipérez. (Biblioteca del Libro, núm. 56).

Perpinyà Morera, R. (1995). "Los lenguajes documentales". En: E. Fuentes (ed.). *Manual de documentación periodística* (págs. 112-132). Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación, núm. 6).

Pinto Molina, M. (1989). "El análisis de contenido: la indización de documentos". En: J. López Yepes (comp.). *Fundamentos de información y documentación* (págs. 347-374). Madrid: Eudema (Manuales).

Pinto Molina, M. (1991). *Análisis documental: fundamentos y procedimientos*. Madrid: Eudema.

Pinto Molina, R.; Gálvez Martínez, C. (1996). *Análisis documental de contenidos: procesamiento de información*. Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación, núm. 10).

Van Slype, G. (1991). *Los lenguajes de indización. Concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Sánchez Ruipérez. (Biblioteca del Libro).

Bibliografía complementaria del módulo 3

Amat, N. (1987). *Documentación científica y nuevas tecnologías de la información* (cap. 4 y 5). Madrid: Pirámide.

Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR) (1997). "UNE-50-113/6 (ISO 5127/6). Documentación e información. Vocabulario. Parte 6: lenguajes documentales". *Revista Española de Documentación Científica* (vol. 20, núm. 4, págs. 417-436).

Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR) (1991). *UNE-50-121/91 (ISO 5963-1985). Documentación: métodos para el análisis de documentos, determinación de su contenido y selección de los términos de indización*.

Chaumier, J. (1986). *Análisis y lenguajes documentales: el tratamiento lingüístico de la información documental*. Barcelona: Mitre (Ciencias de la Comunicación).

García Gutiérrez, A. (1984). *Lingüística documental: aplicación a la documentación de la comunicación social*. Barcelona: Mitre.

Krippendorff, K. (1990). *Metodología de análisis de contenido: teoría y práctica*. Barcelona: Paidós.

Pinto Molina, M. (1997). *Manual de clasificación documental*. Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación, núm. 15).

Rubió, J. (1991) "L' estructura jeràrquica de CDU i els seus recursos de facetització i enumeració de conceptes". *Recull de treballs sobre classificació i indexació* (págs. 15-29). Barcelona: Diputació de Barcelona.

Bibliografía del módulo 4: "Sistemas de clasificación"

Álvarez García, F.J. (1997). "Introducción al uso práctico de la CDU". En: M. Pinto (ed.). *Manual de clasificación documental* (págs. 219-243). Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación).

Benito, M. (1996). *El sistema de clasificación decimal universal: manual de aprendizaje*. Madrid: Taranca.

Chaumier, J. (1986). *Análisis y lenguajes documentales: el tratamiento lingüístico de la información documental*. Barcelona: Mitre (Ciencias de la Comunicación).

CDU: clasificación decimal universal: edición abreviada española (1991) (6.ª ed., revisada y actualizada). Madrid: AENOR.

Classificació decimal: adaptació per a les biblioteques catalanes (1982) (4.ª ed.). Barcelona: Teide.

Cleveland, D.B.; Cleveland, A. (1990). *Introduction to indexing and abstracting*. Englewood, Colorado: Libraries Unlimited.

Foskett, A.C. (1996). *The subject approach to information* (5.ª ed.). Londres: Library Association.

Gil Urdiciain, B. (1997). "Los lenguajes de clasificación documental". En: M. Pinto (ed.). *Manual de clasificación documental* (págs. 91-108). Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación).

Gili Martínez, M.D.; Vives i Gràcia, J. (1996). "La nova edició espanyola de la CDU: arriscar-se al canvi?". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació* (núm 19, julio-diciembre, págs. 94-121).

Langridge, D.W. (1992). *Classification: its kinds, systems, elements and application*. Londres: Bowker and Saur (Topics in Library and Information Studies).

López-Huertas, M.J. (1997). "Estructura de la clasificación decimal universal". En: M. Pinto (ed.). *Manual de clasificación documental* (págs. 177-217). Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación).

MacIlwaine, I.C. (1994). *Guía para el uso de la CDU: Clasificación Decimal Universal, una guía introductoria para el uso y aplicación de la CDU*. Madrid: AENOR.

Maniez, J. (1993). *Los lenguajes documentales y de clasificación: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro, núm. 56).

Marcella, R.; Newton, R. (1994). *A new manual of classification*. Aldershot, Hampshire (Inglaterra): Gower.

Otlet, P. (1934). *Traité de documentation: le livre sur le livre: théorie et pratique*. Bruselas: Mundaneum.

Otlet, P. (1996). *El tratado de documentación: el libro sobre el libro, teoría y práctica* (trad. de M. Dolores Ayuso). Murcia: Universidad de Murcia.

Perpinyà i Morera, R. (1995). "Los lenguajes documentales". En: M.E. Fuentes i Pujol (ed.). *Manual de documentación periodística* (págs. 111-132). Madrid: Síntesis.

Pinto Molina, M. (1989). "El análisis del contenido". En: J. López Yepes (comp.). *Fundamentos de información y documentación* (págs. 347-374). Madrid: Eudema (Eudema Universidad: Manuales).

Pinto Molina, M. (ed.) (1997). *Manual de clasificación documental*. Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación).

Rubió i Lois, J. (1991). "L'estructura jeràrquica de CDU i els seus recursos de facetització i enumeració de conceptes". En: *Recull de treballs sobre classificació i indexació de Jordi Rubió i Lois*. Barcelona: Diputació de Barcelona (Quaderns de Treball, núm. 11).

San Segundo Manuel, R. (1997). "Principales sistemas de clasificación". En: M. Pinto (ed.). *Manual de clasificación documental* (págs. 67-89). Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación).

Van Slype, G. (1991). *Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Pirámide / Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro).

Vickery, B.C. (1963). *La classification à facettes: guide pour la construction et l'utilisation de schémas spéciaux*. París: Gauthier-Villars (Documentation et Information).

Wynar, B.S. (1992). *Introduction to cataloging and classification* (8.ª ed.). Englewood: Libraries Unlimited (Library Science Text Series).

Bibliografía del módulo 5: "Listas de encabezamientos de materias"

Atles universal català (1983). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Bailac i Puigdemívol, A. (1988). "Les llistes d'encapçalaments de matèria i la biblioteca pública". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació* (núm. 2-3, enero-diciembre). Barcelona.

Baldocchi, Imma; Gelabert, N. (1989). "Llista d'encapçalaments de matèria en català". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació* (enero-junio, págs. 15-20).

Espelt, C. (1991). "Llista d'encapçalaments de matèria en català...". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació* (núm. 9, julio-diciembre). Barcelona.

Gran enciclopèdia catalana (1986-1989) (2.ª ed.). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Landridge, D.W. (1989). "The forms of knowledge: summary of characteristics". *Subject analysis: principles and procedures* (págs. 134-135). Londres: Bowker-Saur.

Library of Congress. Subject Cataloging Division (1986). *Library of Congress subject headings* (10.ª ed.). Washington: The Library.

Library of Congress. Subject Cataloging Division (1990). *Library of Congress subject headings* (13.ª ed.). Washington: The Library.

Library of Congress. Subject Cataloging Division (1995). *Library of Congress subject headings* (18.ª ed.). Washington, DC: Library of Congress, Cataloging Distribution Service.

Llista d'encapçalaments de matèria en català (1988) (ed. preliminar). Barcelona: Instituto Catalán de Bibliografía.

Llista d'encapçalaments de matèria en català (1991) (ed. preliminar actualizada). Barcelona: Instituto Catalán de Bibliografía.

Rovira, C.; Aguayo, J. (comp.) (1967). *Lista de encabezamientos de materia para bibliotecas*. Washington: Organización de los Estados Americanos.

Bibliografía del módulo 6: "El tesoro"

Aitchison, J.; Gilchrist, A. (1987). *Thesaurus construction. A practical manual* (2.ª ed.). Londres: ASLIB.

Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR) (1990). *UNE-50-106 (ISO 2788-1986). Documentación: Directrices para el establecimiento y desarrollo de tesauros monolingües*.

Asociación Española de Normalización y Certificación (AENOR) (1996). *UNE-50-125 (ISO 5964-1985). Documentación: Directrices para la creación y desarrollo de tesauros multilingües*.

Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC) (1992). *Tesoro ISOC de economía (versión provisional)*. Madrid: CINDOC-CSIC.

Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC); Instituto Vasco de Administración Pública (1992). *Tesoro ISOC de urbanismo*. Madrid: CINDOC-CSIC.

Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC) (1994). *Tesoro ISOC de topónimos* (2.ª ed.). Madrid: CINDOC-CSIC.

Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC) (1995). *Tesoro ISOC de economía*. Madrid: CINDOC-CSIC.

Centro de Información y Documentación Científica (CINDOC) (tesauro en línea). URL: <http://pci204.cindoc.csic.es/tesauros/index.html>.

Chaumier, J. (1986). *Análisis y lenguajes documentales: el tratamiento lingüístico de la información documental*. Barcelona: Mitre (Ciencias de la Comunicación).

Cuadrado, M.; García, C.; Perpinyà, M. y otros (1994). "Thesaurus d'història de Catalunya: creació i anàlisi d'un llenguatge documental aplicat a la història". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació* (núm. 15, págs. 134-159).

Cuadrado, M.; García, C.; Perpinyà, M. y otros (1996). *Tesaurus d'història contemporània de Catalunya*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura.

Currás, E. (1991). *Tesaurus. Lenguajes terminológicos*. Madrid: Paraninfo.

Currás, E. (1998). *Tesaurus: manual de construcción y uso*. Madrid: Kaher II.

Gabarró, M.; Giner, M.; Mallart, J. y otros (1992). *Thesaurus català d'educació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departamento de Enseñanza.

García Gutiérrez, A. (1989). "Los lenguajes documentales". En: J. López Yepes (comp.). *Fundamentos de información y documentación* (págs. 313-342). Madrid: Eudema (Manuales).

Instituto de Estadística de Cataluña (1992). *Thesaurus de termes estadístics*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Instituto de Estadística de Cataluña.

Lancaster, F.W. (1995). *El control del vocabulario en la recuperación de la información*. Valencia: Universidad de Valencia (Educación. Materiales, núm. 12).

Laureilhe, M.T. (1981). *Le thesaurus. Son role, sa structure, son élaboration*. Villeurbanne: Presses de l'ENSB.

Llobet, M.; Pañella, I. (1988). "Un thesaurus aplicat a un mitjà de comunicació audio-visual. Experiència a TV3". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació* (núm. 2-3, págs. 51-60).

Perpinyà Morera, R. (1995). "Los lenguajes documentales". En: E. Fuentes (ed.). *Manual de documentación periodística* (págs. 112-132). Madrid: Síntesis (Biblioteconomía y Documentación, núm. 6).

Queensland University of Technology (1999). *Controlled vocabularies*. URL: http://sky.fit.qut.edu.au/~middletm/cont_voc.html (consultad la fecha 17-09-99).

Sebastià, M. (1988). *Thesaurus d'història social de la dona*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departamento de Presidencia. Comisión Interdepartamental de Promoción de la Mujer.

Stark, R.W.; Rogers, M.; Johnson, J.M. y otros (1990). *Sport Thesaurus*. Gloucester-Ontario: Sport Information Resource Centre.

Thesaurus guide: analytical directory of selected vocabularies for information retrieval 1992. (1993). Eurobrokers. Luxemburgo: Office for Official Publications of the European Communities.

UNESCO (1984). *Tesouro de la UNESCO* (ed. de J. Aitchison, .trad. de J. Viet). París: Organización de las Naciones Unidas para la Educación y la Cultura.

Van Slype, G. (1991). Los lenguajes de indización. Concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales. Madrid: Pirámide / Fundación Sánchez Ruipérez (Biblioteca del Libro).

Willpower Information (1999). *Thesaurus principles and practice*. URL: <http://www.willpower.demon.co.uk/thesprin.htm> (consultad la fecha 22-09-99).

Willpower Information (1999). *Software for building and editing thesauri*. URL: <http://www.willpower.demon.co.uk/thessoft.htm> (consultad la fecha 22-09-99).

